

(SciELO). <https://doi.org/10.1590/1808-057x201602200>

2. Needles, B., Anderson, H., Caldwell, D. Principles of Accounting. Fifth Edition. 1993. 1304 p.

3. Ларионова В. О., Карпушенко М. Ю. Актуальність бюджетування в сучасних умовах. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансово-економічною безпекою в умовах європейської інтеграції», 1 – 25 квітня 2015 р., Харків. С. 10-18.

УДК 336.1

О.А. Луценко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Л.А. Поливана, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ

Гармонізація національної статистичної системи згідно з міжнародними та європейськими принципами, нормами і стандартами потребують відповідних змін у вітчизняному законодавстві.

Угода про асоціацію з ЄС передбачає, що Україна повинна гармонізувати свою статистичну систему з європейською «ґрунтуючись на фундаментальних принципах ООН щодо офіційної статистики з урахуванням *acquis* (принципів) ЄС у сфері статистики».

На виконання зазначених вимог Державною службою статистики (ДСС) ухвалено новий Закон про офіційну статистику [1], який отримав відгук від Євростату, що принципи, викладені в законопроекті, відповідають принципам, закладеним нормативно-правовою базою ЄС зі статистики, а саме, положенням Регламенту (ЄС) № 223/2009 щодо Європейської статистики (з урахуванням останніх змін) [2].

У документі зазначено: правові та організаційні засади функціонування національної статистичної системи, компетенцію та повноваження органів державної статистики, регулювання правових відносин у сфері офіційної статистики з метою забезпечення держави і суспільства неупередженою та об'єктивною офіційною державною статистичною інформацією щодо економічної, соціальної, демографічної, екологічної, культурної та інших сфер життя суспільства в Україні та її регіонах.

Відповідно до вимог ст. 22 Закону України «Про офіційну статистику», з метою визначення перспективних завдань та стратегічних напрямів розвитку офіційної статистики, забезпечення

постійного підвищення якості офіційної державної статистичної інформації розроблено Програму розвитку офіційної статистики до 2028 року [3].

Пріоритетні напрями розвитку офіційної статистики сформовані на виконання рішень Уряду, положень Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку (далі – Угода про асоціацію), з метою забезпечення відповідності діяльності органів державної статистики Кодексу норм європейської статистики та Фундаментальним принципам офіційної статистики, схваленим Генеральною Асамблеєю ООН.

Одним із пріоритетних напрямків розвитку офіційної державної статистики є цифрова трансформація. За цим напрямом передбачено вжити заходів, спрямованих на: створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ИССВ ОДС), інтеграцію ИССВ ОДС і системи електронної звітності органів державної статистики (СЕЗ ОДС), автоматизацію збирання (отримання) даних з адміністративних джерел, упровадження підсистеми ИССВ ОДС для онлайн-опитувань населення (домогосподарств) і забезпечення використання цифрових технологій і адміністративних даних для спостереження за змінами споживчих цін; забезпечення професійного навчання персоналу з питань підвищення рівня цифрової грамотності, зокрема з питань роботи в ИССВ ОДС/підтримки ИССВ ОДС.

Так, за підтримки програми EGAP, що реалізується Фондом Східна Європа та фінансується Швейцарією, започатковано тестування нового порталу Державної служби статистики України.

Для роботи даного порталу Міністерством цифрової інформації розроблено такі напрями: розроблено зручну форму подання даних для користувача; створена можливість переглядати та працювати зі статистичними даними в зручному форматі; дозволено користуватися «Банком даних» для опрацювання інформації у форматі графіків і таблиць; застосовуються ключові статистичні показники, які відображено у вигляді дашбордів; розроблено календар оприлюднення інформації та графік подання звітності - для відслідковування релізів та планування звітування у єдиній системі на одній зручній платформі.

Цифровізація Державної служби статистики і впровадження онлайн-опитувань значно спрощують збір статистичних даних, пришвидшують обробку та поширення інформації та економлять бюджетні кошти й час як працівників ДСС, так і населення.

Інформаційні джерела

1. Про офіційну статистику: від 16.08.2022р. № 2525-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.

2. Регламент Європейського Парламенту І Ради ЄС №223/2009 від 11 березня 2009 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-09#Text.

3. Програма розвитку офіційної статистики до 2028 року. URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/proekt/proekt_05.06.23/proekt.pdf.

УДК 338.488.2:640.4

Т.А. Наумова, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків*)

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОРМАТУ КЕЙТЕРИНГОВИХ ПОСЛУГ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Стан ресторанного бізнесу має прямий зв'язок із економічним та політичним становищем в країні. Зважаючи на сьогоденню ситуацію в країні та світі, постійну мінливість внутрішнього та зовнішнього середовищ, ресторанний бізнес постійно стикається з новими проблемами його розвитку.

Не можна не відмітити, що спочатку ситуація з пандемією Covid-19, а тепер – воєнні дії на території нашої країни нанесли ресторанному бізнесу величезного удару через специфіку свого господарства. Ще на самому початку пандемії прогнозували закриття майже половини суб'єктів господарювання галузі. Деякі підприємства, особливо невеликі заклади, які, як в умовах локдаунів, так і в умовах розгортання військових дій стояли майже порожніми, й насправді зазнали величезних втрат. Проте, завдяки різноманітним «винаходам» у сфері послуг, падіння ринку виявилось не таким вже й катастрофічним та не призвело до тотального згорання бізнесу.

За результатами дослідження сучасного стану розвитку ресторанного бізнесу України з початку війни в Україні зачинилися близько 7000 ресторанів та кафе, відкрилися понад 2000 нових закладів. Точної статистики немає, оскільки вона зараз просто не ведеться, серед цих 7000 – заклади, що закрилися, і ті, щодо яких немає даних (на окупованих територіях, у зонах обстрілів). Ринок зменшився приблизно на 25% порівняно з лютим 2022 року. У деяких областях падіння ринку становило понад 50% (Харківська, Миколаївська, Запорізька, Луганська області), у Київській, Одеській, Дніпропетровській областях — падіння до 30%. Водночас, у західних